

Ponomarin toimintaohjeet seminaarin p. Johannes Teologin kirkossa

Ennen palvelusta

- Ole ensimmäisenä kirkossa; avaa ulko-ovi, sytytä lampukat.
- Huolehdi yleisestä siisteydestä: kerää tuohuksenpätkät lampukoiden jaloista, pyyhi kiotat, tarkista että lampukoissa on öljyä, kerää isommat irtoroskat roskakoriin
- Tarvittaessa: hae analogille päivän juhlan/pyhän ikoni (vaihtuvat paperi-ikonit vaatekaapissa alttarissa), hae oikeanväriset jumalanpalveluspuvut parvelta
- Hae muistelulaput isännöitsijän pöydältä eteisestä ennen palveluksen alkua
- Alttarissa pyydä (ainakin) esimieheltä ja muilta papeilta siunaus
- Tyhjä kadilasta yön yli jäähtyneet tuhkat tuhka-astiaan, sytytä kadilaan uusi hiili n. 5 min ennen palvelusta. Pienet hiilet lyhyisiin palveluksiin (EP, akatistos, panihida) ja suuria hiiliä käytetään pitkiin palveluksiin (vigilia, liturgia, EPL)
- Ennen liturgiaa: keitä kuuma vesi termoskannuun, laita jälkiviiniastiat paikalleen
- Soita 10 min ennen palvelusta kutsusoitto. Juhlasoitto ennen liturgiaa ja juhlina vigilian ja suuren EP:n edellä.
- Pakkasraja kellojen soitolle on $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$, jotta ne eivät halkea.

Palveluksen jälkeen

- Pyyhi kiotat (ja liturgian jälkeen apupöytä) pesuaineella ja paperilla, kerää tuohuksenpätkät niille varattuun astiaan
- Viikkoa siististi käytetyt jumalanpalveluspuvut paikalleen ja vie tarpeettomat parvelle hengareihin
- Liturgian jälkeen tiskaa, huuhtelee ja kuivaa käytetyt astiat huolella ja laita ne siististi paikoilleen kaappiin kaappiin. Pyyhi ponomarin työpöytä.
- Merkitse pöydällä olevaan tilastoon, mikä palvelus toimitettiin, toimittajat, osallistuja ja liturgiassa ehtoolliseen osallistuneiden määrä
- Jätä kirkko aina siistimpään kuntoon kun se oli ennen sinua: kerää tuohuksenpätkät lampukoiden jaloista, pyyhi kiotat pesuaineella ja käsipaperilla, tarkista että lampukoissa on öljyä, kerää isommat irtoroskat roskakoriin
- Lähdet viimeisenä kirkosta: sammuta lampukat, lukitse ulko-ovi molempiin lukkoihin

Huomioitavaa

- Liturgian ponomari hakee leivät sulamaan uhripöydälle edellisenä iltana
- Samoin jos ehtoopalveluksessa illalla on litania, hakee siitä vastaava ponomari litanialeivät valmiiksi sulamaan
- Samoin ennen Ennenpyhitettyjen lahjain liturgiaa on haettava jälkileipä (ranskanleivän puolikas) sulamaan hyvissä ajoin

Kirjallisuutta

- * *OKJ: Vigiliakäsikirja, 4.painos, s. 232-238* (OKJ 2008)
- * *Kimmo Kallinen & Jaso Pössi (toim.): Pyhäkön käsikirja* (ONL 2014)
- * *Dimitri Tarvasaho: Ortodoksisen kirkon pyhät toimitukset* (OKJ 1965)
- * *Gregory Woolfenden: A Practical Handbook for Divine Services* (SVS Press 2011)